

MAGYAR

T. „Dunaposta“

HUNGARIA
Tp.

BUDAPEST
Postafiók 151.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

A genfi Népszövetség ismét kiküldötte főbiztosát Danzigba

A danzigi németek lapja írja, hogy ők a kihívások ellenére fegyelmetlenül várnak helyzetük rendezésére. — A lengyel főbiztos újabb jegyzéket intézett a városállam szenátusához

Genfből jelentik: A danzigi kérdéssel foglalkozó népszövetségi hármass bizottság, mely Anglia, Franciaország és Svédország külügyminisztereiből áll, kedden délután ülést tartott és arról a következő jelentést adta ki:

„A külön bizottság, amelyet a népszövetségi tanács felhatalmazott, hogy foglalkozzék a danzigi kérdéssel, kedden Halifax angol külügyminiszter elnökölte alatt összeült. Halifax külügyminiszter a népszövetségi tanácsnak jelentést tett a danzigi kérdéstről. A tanács elhatározta, hogy felkéri Danzig népszövetségi főbiztosát, hogy térjen vissza Danzigba és ott készítse el jelentését.“

Genfben úgy tudják, hogy a népszövetségi főbiztos pünkösdkor utazik Danzigba. Ottani megbízatása csak átmeneti jellegű lesz. Jelentésének beérkezése után a hármass bizottság ismét összeül. Tudvalevőleg a német-lengyel egyezmény fennállása idején a Danzig fölötti népszövetségi protektorátus kifejezőjét, a népszövetségi főbiztosat visszahívták s Németország hozzájárulásával egy lengyel főbiztos vitte a danzigi ügyeket és közös vámügyeket. Most a népszövetségi főbiztos Danzigba való visszaküldése az ottani állapotok rosszabbodását jelenti.

Danzigból jelentik: A nemzeti szocialista kormány szócsöve, a *Danziger Vorposten* a kalthofi incidenssel foglalkozva leszögezi, hogy a szabadállam biztonsága nem forog veszedelemben, mert minden danzigi rendületlenül hisz abban, hogy sorsát úgy fogják rendezni, ahogyan azt a német birodalomtól történt elszakítása óta szünet nélkül óhajlja. A danzigiak biznak Hitlerben és minden kihívás ellenére fegyelmetlenül várnak tovább, anélkül, hogy a túlföldi idegesség érintené őket. A lengyel kormánynak azonban kötelessége, úgy, mint azt a danzigi kormány követeli, azonnal megfelelő lépéseket tenni a lengyel hivatalnokok

megbüntetésére. (A danzigiak a lengyel hivatalnokok uszításának tulajdonítják, hogy Kalthofban két németet lelőttek.) A danzigi németek nem állnak törvényen kívül, — fejezi be cikkét a danzigi nemzeti szocialisták lapja.

A danzigi lengyel főbiztos egyébként kedden újabb jegyzéket intézett a szenátus elnökéhez. Ebben a kalthofi incidens egyes részleteivel foglalkozik és fenntartja azt a jogát, hogy a lengyel vámfelügyelők szolgálati biztonsága érdekében újabb kívánságokat támaszt-hasson.

Halifax angol külügyminiszter sürgeti — hogy a Szovjettel való egyezmény még pünkösöd előtt létrejöjjön

Chamberlain-től várják a döntő nyilatkozatot

Genfből jelentik: Halifax angol külügyminiszter kedden este elutazott a népszövetségi tanácsüléstről, mely különben is befejezte tanácskozásait. Vele együtt utazott Bonnet francia külügyminiszter is. Párizsból szerdán délelőtt repülőgépen utazik tovább Halifax, hogy még délután Londonban lehessen és résztvehessen a minisztertanács ülésen. A *Press Association* értesülése szerint Halifax nyomatékosan felhívja az angol kormányt a Szovjettel való kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötésére. Az eddigi tárgyalások során felmerült nehézségek túlnyomó részét már sikerült kiküszöbölni. Bár még fennmaradtak bizonyos el-

döntésre váró pontok, politikai körökben remélik, hogy Chamberlain fontos nyilatkozatot tehet ebben az ügyben még a püsködi parlamenti szünet megkezdése előtt.

Az angol-francia-szovjet egyezmény létrejötte esetén Japán azonnal csatlakozik a német-olasz szövetséghez

Rómából jelentik: Beavatott fasiszta körökben úgy tudják, hogy Japán azonnal belép a német-olasz szövetségbe, mielőtt Szovjetország három szövetséget köt Angliával és Franciaországgal. Az, hogy Japán milyen kötelezettségeket vállal magára ezzel kapcsolatban, — csak az angol-orosz tárgyalások eredményének ismeretessé válása után kerül eldöntésre. A tengelyhatalmak egyelőre nem is igyekeznek Japánt csatlakozásra bírni, mindaddig, amíg nem válik bizonyossá, hogy Moszkvát ismét belevonják az európai politikába, mert a szovjet távolmaradását többre értékelik, mint a Japánnal való szövetség megerősítését. Mérlegelik azt a lehetőséget is, hogy ha a szovjet-angol-francia biztonsági front létrejötte következtében Japán belép a német-olasz szövetségbe, ennek az lesz a következménye, hogy az Egyesült Államok nyíltan odaállanak a nyugati hatalmak és politikai rendszerük támogatására. Ez esetben viszont további számításba veszik a délamerikai államok ellensúlyozó hatását az Egyesült Államokra.

Göring vezértábornagy reméli, hogy nem kerül sor a légvédelem komoly alkalmazására

Berlinből jelentik: Göring vezértábornagy a birodalmi légoltalmi szövetség vezetőihez intézett

A romániai németek jelöltjei az országgyűlési választáson

Tizenegy a képviselőházba, öt a szenátusba

Bucurestiből jelentik: A Calinescu miniszterelnökkel kötött egyezmény értelmében a romániai német Népközösség a következő jelöltöket állította az elkövetkezendő parlamenti választásokra:

A Bánságban a képviselőházi választásokra Peter Anton, Varjas, Hans Ewald Frauenhoffer, Temesvár, Hans Jung, Nagyszentmik-

lós, Josef Schönborn, Arad, Franz Besinger, Temesvár.

A szenátusi választásokra: Hans Kühlbarger, Csatád, Josef Henz, Temesvár.

A képviselőházi választásokra a többi németlakta vidékekről: Fritz Cloos, dr Waldemar Gust, dr Hans Hedrich, Viktor Mauch, Gustav Prall, dr Helmut Wolff.

A szenátusi választásokra: dr Otto Herzog, dr Heinrich Plattner, dr Alfred Witting.

100. légvé-
delem Komoly alkalmazására. Mi a békét akarjuk és kívánjuk, de ezt nem mint frázist hangoztatjuk. mint azt más oldalról oly gyakran halljuk. A vi-

lagon mindent sajnáltak tőlünk. Kellemes állapotnak találták, amikor az alélt Németországnak mindent vállalnia kellett és a német népet hűbéresként kezelhették. Az a szövetség, amit tegnap megkötöttünk, nem az eddigi szerződések és szövetségek stílusában készült. Az minden időkre szóló sorsközösség.

Hitler német birodalmi vezér és kancellár továbbfolytatja a nyugati határerődítések felülvizsgálását

Az „Uta Press“ című sajtóiroda jelenti Ber-
linből: Hitler megkezdte Aachenben a régi erődítések meghosszabbítására szolgáló új határerődítések felülvizsgálását. Ez alkalommal a német sajtó részletesen foglalkozik ez erődítések jelentőségével és mai állapotával.

Németország legyőzhetetlen beton és acéltor-
laszt emelt, amelyet sem a szárazföldön, sem a levegőben nem törhet át semmiféle ellenség. A leg-tökéletesebben kiképzett és a legmodernebb fey-
verekkel felszerelt hadsereg védi ezt.

Már a múlt év szeptemberében kész volt egy
védőrendszer, amely Eifeltől, a Rajna mentén egészen a svájci határig húzódik. Betontornyokkal, tank elleni akadályokkal oly hatalmas védőöv lé-
tesült itt, amely szilárd építményével, és belső fei-
szerelésének tökéletességével messze túlhaladja a régebben épült Maginot-vonalat. S az építménye-
ket fákkal, bokrokkal ültették körül, úgy hogy ma már láthatatlanok.

A legutóbbi felülvizsgálás alkalmával nem is
lehetett rájuk találni, csak az őrszemek jelezték hollétüket, akik egymástól egy-egy kőhajtsányira állanak.

E láthatatlan erődítmények néhány méternyi
vastagságú vasbetonfal alatt csodálatos berendezéseket rejtgetnek. Ágyúk, gépfegyverek, bombave-
tők részére szolgáló állások mellett löszraktárak, hálótermek vannak, vízvezetékekkel, gáz ellen lég-
mentesen elzárhatóan, villanyvilágítással.

A tavaly már elkészült erődítéseket meghos-
szabbították Aachen és Saarbrücken felé. Ezen-
kívül légvédelmi övet építettek, amely hatvan ki-
lométeres mélységben egymást követő berendezé-
sekkel biztosítja az országot a nyugatról jövő légi támadások ellen. A háború tapasztalatai és a hadi-
tudomány vívmányai a legmodernebb határlezáró övet létesítették itt, amelyen semmiféle támadó nem hatolhat át.

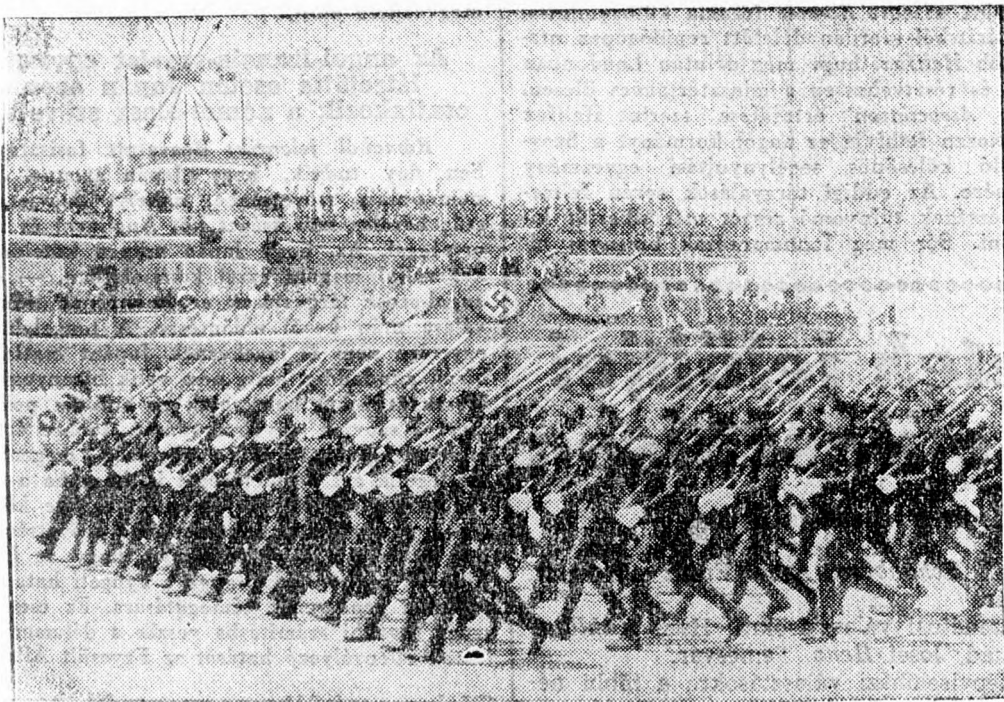
Halálosvégü tiltott műtét végrehajtása miatt elítéltek három szatmári orvost

Megállapították, hogy dr Steiner Jenő nemlétező betegségről állított ki orvosi bizonyítványt, hogy végrehajthassák a műtétet. Dr Schwartz és dr Lázár orvosok hajtották végre a halálosvégü műtétet

Szatmár. Saját tud. Óriási érdeklődés mellett
hirdetett ítéletet szerdán délben a szatmári tör-
vényszék dr Swartz István nőgyógyász, dr Lázár
Miklós és dr Steier Jenő szivspecialista orvosok
bűnügyi perében, akik ellen a szatmári ügyészség
gondatlanságból okozott emberölés címén indított
keresetet.

A vádirat szerint a három szatmári orvos
Duna Rózsai magyarláposi leányon tiltott műtét-
et hajtott végre. A műtétet tulajdonképpen dr
Swartz és dr Lázár hajtották végre, de az ügyész-
ségi engedélyt az operációra dr Steier Jenőtől sze-
rezték be, aki bizonyítványt állított ki arról, hogy
a leánynak szivbaja van és ezért szükség van a
tiltott műtét végrehajtására. A műtét következté-
ben a lány szülőfalujában meghalt. Az ügyészség
elrendelte holttestének fölbontását és dr Manu,
a boncolást végző körorvos megállapította, hogy a
leány szívének semmi baja sem volt és nem volt

szükséges a tiltott műtét végrehajtására. A kör-
orvosi jelentés alapján az ügyészség gondatlan-
ságból okozott emberölés miatt vádat emelt a há-
rom szatmári orvos ellen. Az első tárgyaláson
véleménykülönbség merült fel a bíróság tagjai
között, ezért a tanácsot kibővítették és az ügyet
teljes egészében szerdán délelőtt újra tárgyalták.
Déli egy órakor kerül sor ítélethirdetésre. A tör-
vényszék ítéletében az orvosokat fölmentette az
emberölés vádjáról, de megállapította, hogy
Steier Jenő nemlétező betegségről állított ki or-
vosi bizonyítványt, ezért őt 3000 lei pénzbüntetés-
re ítélték. Swartz István drt és Lázár Miklós drt
a törvényszék, bár fölmentette a gondatlanságból
okozott emberölés vádjáról, de bűnösnek találta
őket tiltott műtét elvégzésében és ezért mindket-
tőjüket 3-3 havi fogházra ítélte, ezenkívül köte-
lezte a vádlottakat, hogy együttesen 30 ezer lei
kártérítést összegyűjtsenek a tiltott műtét kö-
vetkeztében elhunyt Duna Rózsai családjának.

Madridban, a Barajas repülőtéren nagy katonai parádé volt Franco tábornok tiszteletére. Ezen a képen a spanyol ujoncok láthatók, amint elvonulnak Franco tábornok előtt.

1. számú közellenség

Füst, benzin, kátrány, az aszfaltgőz és a
bacillusok milliárdjai, melyekkel majdnem min-
den városi levegő telítve van, tudvalevően káros
hatással van a bőrre. Aki ezen veszélyeket ered-
ményesen akarja magától elhárítani, vigyáznia fog
arra, hogy este egy könnyű Milkuderm-Milchfett-
creme masszázssal eltávolítsa arcbőréről a ká-
ros tényezőket és hogy reggel további káros ha-
tások ellen, bekenje arcát Milkuderm-Hautsahne-
val. Mindkétféle készítmény a bőr fontosságának
alapigazságán nyugszik.

A Curentul ismét megjelent

Pamfil Seicariu a „Curentul“ megjelenésének
tíznapos szünetelése után megjelent első számban
vezérelket ír.

Az az érzésünk, írja többek között, hogy nincs
szükségünk magyarázatokra közönségünkkel szem-
ben. Az elmúlt 12 év alatt megszoktuk, hogy a fej-
lemények utólag mindig nekünk adtak igazat, ak-
kor is, mikor vakmerők voltak előrelátásaink, ak-
kor is, amikor a mi véleményünk egészen egyedül-
állóan látszott. S hogy a következmények mindig
minket igazoltak csak annak a módszernek kö-
szönhető, amellyel nekünk az eseményeket boncol-
ni sikerült. Tudjuk, hogy nem tetszünk mindenki-
nek. De azért mi mégis kitartunk a nemzeti gon-
dolattól folytatott küzdelmünkben, mert ez a harc
még nem ért véget. És ha egészen el is veszünk
ebben a harcban, semmit sem adhatunk az eddig
megirtakhoz és nem vehetünk el semmit abból,
amit az állam újjáépítését szolgáló rendszer állan-
dósítására írtunk. S utolsó lehetünkkel is ezt
kiáltanánk: Ave Caesar, morituri te salutant!

Dr Clonța Eugen rendőrkezes figyelmeztetése a városi háztulajdonosokhoz!

Tegnap számunkban közöltük azt a hírt,
hogy Gavril Marinescu tábornok, belügyi almi-
nister, a főváros rendőrprefektusa, május 31-én
este 10 óráig meghosszabbította az ingatlan köny-
vek benyújtásának május 23-án lejárt határidejét.

Ezzel az intézkedéssel kapcsolatosan dr
Clonța Eugen rendőrkezes a következő fi-
gyelmeztetést intézi a városi háztulajdonosok-
hoz:

Figyelmeztetem az összes városi háztulaj-
donosokat, hogy az ingatlan-könyvek benyújtási
határidejének meghosszabbítása nem azt jelenti,
hogy most már a háztulajdonosok ismét az utol-
sós napokra hagyják a jelentkezéseket. Sajnos, az
egyes kerületi kapitányságok már tegnap, a ren-
delet nyilvánosságára hozatala után azt tapasztal-
ták, hogy az előző napi tömeges jelentkezések
megszűntek és a háztulajdonosok csak szórványo-
san jelentkeztek, arra számítva, hogy május
31-ig bőven van idő. Kötelességemnek tartom fi-
gyelmeztetni a háztulajdonosokat, hogy saját ér-
deklükben jelentkezzenek továbbra is rendszeresen az
ingatlan könyvekkel együtt, mert akik az utolsó
napra fogják hagyni a jelentkezést, ki vannak
térve annak hogy nem lesz alkalmuk a kerületi
kapitányságokra bejutni és az ingatlan-könyve-
ket beadni. Ennek pedig a törvényben előírt rend-
kívül súlyos következményei lehetnek. Kérem te-
hát a háztulajdonosokat, hogy a hivatalos órák
alatt jelentkezzenek az illetékes kerületi kapi-
tányságokon, ahol utasításonnak megfelelően,
kettőzött munkaerővel dolgoznak és minden pon-
tosan jelentkező háztulajdonosnak rendelkezésére
állanak.

A lelkiélet alakításának min-
denki számára aktuális problé-
máját dolgozta fel:
P. Wimmer Anzelm O. S. M.

Az élet teljessége

című könyvében. A könyv a mo-
dern, intelligens embernek ír-
ott; neki mutatja be az élet cél-
ját, a lelki tökéletesedésnek az ép-
ségeit, általában a vallásosság
boldogító voltát. Okaj meggyő-
zőek, stílusa választékos.

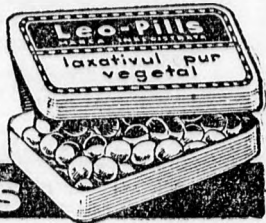
Ara kartonkötésben 80 lei.

Szokványos és makacs székrekedés

valamint emésztési zavarok Leo-Pills használata által megszűnnek. Ez egy tisztán növényi anyagokból előállított hashajtó, amelynek hatása elsősorban és fájdalommentes. Hosszabb használat mellett is, mindig azonos hatást fejt ki. Tegyen kísérletet, először csak kis dobozzal. Kapható: 20 vagy 60 labdacst tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills

Roosevelt nem adja vissza az angol királyi pár látogatását

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök az a hírrel kapcsolatban, hogy az angol királyi pár látogatásának vizionzására rövidesen Angliába utazik, — közleményt juttatott el a sajtóhoz. Ebben élénken cáfolja a külföldi lapokban elterjedt hírt.

Hácha elnök a cseh fasiszták vezérének felajánlotta a protektorátusi kormányban a belügyminiszteri és helyettes miniszterelnöki állást

Prágából jelentik: A prágai sajtó szerint Hácha elnök Gajda tábornoknak, a cseh fasiszta vezérének felajánlotta a belügyi tárcát és a miniszterelnökhelyettes tisztséget. Hácha ezenkívül kész a fasisztáknak széleskörű engedményeket tenni. A két fél között a tárgyalások folyamatban vannak.

A holland királynő látogatása Belgium fővárosában

Brüsszelből jelentik: A belga fővárosban tartózkodó Vilma holland királynő tiszteletére Lipót belga király kedden estebédet adott. Lipót király pohárköszöntőjében hangzott a belgák és németalföldiek békeszeretét. A holland királynő válaszában kijelentette, hogy Németalföld minden erejével kész együttműködni a béke megőrzésére.

XII. Pius pápa a lateráni bazilika birtokbavételére indul. Részletes riportban számoltunk be erről a nagyjelentőségű aktusról. Képünk érdekesen egészíti ki pár nap előtt megjelent cikkünket.

Május 15-től kötelező a könyvvezetés az 50 ezer leien felüli jövedelmű üzleteknél

Főkönyvet csak részvénytársaságoknak és bankároknak kell vezetni

Kolozsvárról jelentik: A kiskereskedők és kisiparosok könyvvezetésével kapcsolatban a kolozsvári kivétési pénzügyigazgatóság 2392—939. szám alatt az alábbi tájékoztató közleményt adta ki:

1. Az április 1-én életbelépett új bélyegforgó mentesíti a könyvvezetés kötelezettsége alól azokat a kiskereskedőket és kisiparosokat, akik I—VII. adófizetési osztályba tartoznak és évi adóköteles jövedelmük nem haladja meg az ötvenezer leit. A fenti rendelkezések értelmében az eddigi általános illetékek (taxa forfetarű) rendszerét, amelyet a pénzügyminiszterium 1938. április 2-án kelt 3866 és 1938. május 7-én kelt 15.162 számú rendeleteivel vezetett be azon kereskedők számára, kiknek évi jövedelme nem haladja meg a 150 ezer leit, ezentul nem alkalmazzák. Ennek értelmében azok a kereskedők és iparosok, akiknek évi adóköteles jövedelmük 50 ezer leien felül van

és eddig a mentesítő illetékek rendszere alá tartoztak, április 1-től kötelesek beszerezni és előírás szerint vezetni a törvényesen megkövetelt kereskedelmi könyveket.

A pénzügyminiszterium az ezen osztályba tartozó kereskedők és iparosok számára 1939. május 15-ig haladékot engedélyezett kereskedelmi könyvvezetésük rendbehozatalára, ezen időpont után azonban, ha a rendelkezésnek nem tennének eleget, alkalmazni fogják ellenük a bélyegforgó 75-ik szakaszának büntető rendelkezéseit.

2. Az április 1-én életbelépett új bélyegforgó mentesíti a részvénytársaságokat és bankügyletekkel foglalkozó kereskedelmi vállalatokat kötelezi az öszefoglaló főkönyv vezetésére. De amennyiben az illető vállalat könyvvezetése olyan volna, hogy a főkönyveket mozgó nyilvántartólapok (kartotéklapok) helyettesítik, ezen lapok után kell leróni az előírt illetéket.

Drámai izgalmasságu erőfeszítés a „Squalis” nevű amerikai tengeralattjáró megmentésére

Hatvanfőnyi legénység, négy hajógyári tisztviselő és a hajóépítő vállalat egy megbízottja tartózkodik az elsüllyedt tengeralattjárón

Üzenetet sikerült felfogni a hetven méteres mélységbe süllyedt hajóról

Portsmouthból jelentik: A Squalis nevű amerikai tengeralattjáró Shoals szigettől nyolc kilométernyire délkeletre 70 méter mélységben elsüllyedt. Hatvanfőnyi legénysége, négy hajógyári tisztviselő és a hajóépítő vállalat egy megbízottja volt a hajón a szerencsétlenség pillanatában. A Squalis úgy süllyedt el, hogy az elmerülési gyakorlat során az egyik szelep nyitva maradt s a víz a legénységi fülkébe és a gépterembe hatolt. A tengeralattjáró nem sokkal ezután — quebeci időszámítás szerint

13 óra 40 perckor — megkísérelte, hogy a felszínre emelkedjék, de ez nem sikerült. Erre jelzőbombákat dobtak fel a víz színére, ami vörös füstöt fejlesztett. Ez hívta fel a figyelmet a süllyedő hajóra. Egy közelben tartózkodó hajó és két segélyhajó már a szerencsétlenség színhelyére sietett. Momsen kapitány, a tengeralattjárók részére szolgáló és róla elnevezett mentőberendezés felfalálója is a szerencsétlenség színhelyére repült.

Washingtonból jelentik: Az elsüllyedt Squalis tengeralattjáróval lehetetlenség összeköttetésbe lépni azóta, hogy közvetlenül az elsüllyedés után rövid időre sikerült vele telefon-érintkezést találni. Szerdán délelőtt búvárok kísérlik meg a szelep elzárását. Sűrített levegőt juttatnak a tengeralattjáróba, hogy föl-emelkedjék a víz színére.

Ujabb jelentés szerint egy cirkáló és két vizirepülőgép indult a szerencsétlenül járt tengeralattjáró megsegítésére.

A portmouthi parancsnokság részletes jelentést adott ki a szerencsétlenségről és a mentési munkálatokról. A jelentés ismerteti a Momsen-féle mentőkészüléket, mellyel a tengeralattjáró személyzetének minden tagja felszínre juthat. Valamennyi tengeralattjáró tisztikara és legénysége pontos utasításokat kap a készülék használatára vonatkozólag.

A mentési munkálatok szerdán reggel megkezdődtek. A hajnali órákban a helyszínre érkezett egy hajó, amelynek sikerült a tengeralattjáróról üzenetet felfognia. Eszerint a személyzet helyzete aránylag kielégítő, csak a hidegtől szenvednek erősen.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt, északnyugati, északi szél, változó felhőzet, majd nyugat felől derülés. Még több helyen eső, zivatar. — A hőmérséklet csökken.

Calinescu miniszterelnök nyilatkozata egy francia lap munkatársának

Bucurestiből jelentik: Armand Călinescu miniszterelnök a következő nyilatkozatot adta a *Le Temps* Bucurestibe kiküldött munkatársának.

— Nem vagyunk se fasiszták se nemzeti-szocialisták, se politizáló. Népbartók vagyunk népszónoklás nélkül, megvalósítók felesleges szóbeszéd, szószátyárkodás nélkül. Ellenségei vagyunk a foglalkozásszerűen üzött parlamenti képviselőknek, de hívei vagyunk a választott képviselői rendszerének, a sajtó és a szólás-szabadságnak, — így összegezhető a mi felfogásunk. Ennek egyébként a legjobb bizonyosságát a június 1 és 2-iki választásokon fogjuk adni, amikor is az új alkotmány erre vonatkozó előírásait teljesítjük. Külföldön azt hitték, hogy Romániában teljes diktatura-rendszer van. Láthatja, hogy ebből semmi sem igaz. A választások szabadok lesznek, természetesen az új előírások figyelemmel tartásával, de úgy a képviselőházban, mint a szenátusban meglesz az ország igazi érdekképviselete. Ami a kormányt illeti, amely cselekvéséért csak az uralkodónak felelős, csak annyiban érvényesíti majd befolyását, hogy biztosítsa a választások szabadságát. A kormány nem pártfogol egyetlen jelölést sem.

Ilyen módon az ország tizenöt hónapos átmeneti idő után, megmondhatja, hogy elégedett-e a

tapasztalt eredményekkel s képviselőinek szavazatai s interpellációk útján beleszóllhat a központi hatalom munkájába. Nem az én szerepem előrelátni az ítélet eredményét, de egyedül is tapasztalhatja, hogy mennyi hittel dolgozik ma mindenki a nemzeti újjászülés jegyében megkezdett közös munka érdekében. Minden belső vitának véget kell érnie, tekintettel a külföldi fenyegetésekre, amelyeket a belső gyöngeség jelei egyre jobban siettettek.

— A történelem előtt — folytatta Călinescu — nagy érdeme lesz Károly király Öfelségének, hogy megértette ezt. Mi csak az ő gondolatának végrehajtói vagyunk. Gyorsan kell dolgozni s belső elrendezésünkkel együtt még inkább ki kell nyilvánítani függetlenségünk és biztonságunk tiszteletben tartására vonatkozó akaratunkat. Itt volt az ideje ezt megtenni. A legelső román ember megértette ezt s az ő segítségével néhány hónap alatt felélesztettük a nemzeti lángot, amelynek fényét a május 10-i ünnepségen és a határvidéken is tapasztalhatta Ön is, — fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök.

CALIMANEȘTI = CACIULATA = Klimatikus gyógyhely

Asványvíz, kénes, fürdő részére, reumatikus bajok, vérszegénység, elernyedtség, fejfájás ellen. Hashajtó ivóvizek. Inhalálások, porlasztók, iszapfürdők,

szénsavas fürdők stb. Strand az OLT partján. Căciulata fürdő vize elismerten kitűnő, ajánlják vese-, máj-betegségek, a vizeleti szervek megbetegedéseinek, guta és érelmeszesedés ellen. A »Marele Hotel«-ben, komfortos, modern szobák. Szezon június 1—szeptember 30. Prospektusokat, árjegyzéket szívesen küld GOVORA CALIMANEȘTI Társaság București Str. Brezoianu 62.

Arcjáték a terrazonon

Irtó: Rozványi Vilmos

Vera volt a legjobb lelkű valamennyiük között, azért szerettek eljánni hozzá. A megszokott „ruhabetűt” után Veránál gyorsan feloldódott a feszés hangulat azon a hatalmas, nyílt terrazonon, amely mindig napütséshöz állott s nem lehetett senkinek egyetlen fintora sem, hogy akár a szomszéd hegyoldáról is észre ne vették volna.

— Az Őszinteség Terraszára vagyok meghívva, — dicsekedtek barátai, ha valóban Verákhoz kaptak telefon- vagy levelezőlap-invítálást. A világról sem mentek volna máshova, bármilyen csodaprogram ígéretere sem, mert Vera meghívója fölülmúlt mindent. Apró, szellemes gonoszkodások lehetségesek voltak az Őszinteség Terraszán, de a rosszindulat feltétlenül megbukott. Vera mindig úgy bocsátotta el vendégeit, hogy azok még másnap is szerették egymást.

Vele együtt most is négyen téztak a terrazonon s várták a „legényet”, a Mártát. Négy süldő-asszony, Márta legközelebbi barátai, riadoztak, hogy „ez a nő nem jön el”...

— Pedig a halkszavú is meghívottam, — aggodalmaskodott Vera, aztán villanó jóslattal kapta fel fejét: — Mibe fogadtok, hogy abba szerelmes!

— Márta? ... Ugyan! — ámult rá a kijelentésre a másik három fiatalasszony.

— Vakok vagytok, — hátrította el a vitát Vera jóindulatú fölénnyel.

A kapucsenög is segített neki. Melyik jön vajjon?

A csöndes, szemüveges fiatalember jött a halkszavú. Évek óta tartozik a társaságukhoz anélkül, hogy valaki is közelebbről ismerné. „X professzor asszisztense”: ez volt az állandó díszítő szóje s akár az okos Verát is megölhetnék volna, hogy tudjon valamivel többet róla, még ő sem mutathatta be másképp, mert ő is csak ennyiről értesült. Igennel és nemmel felelgető ember, jól

öltözött, jómódorú, akit bármilyen társaságba meg lehetett hívni, mert ha az igenen és nemem túl még valamit mondott, azt el kellett fogadni.

— Maga remek céllövő! — mondta neki Vera, amikor egyik zsúrján a halkszavú három-négy hevesre gyúlt vitát is lezáró egyszerű ídomdataival.

— Ki maga, azonkívül, hogy Palotay? — Palotay — felelt Verának a szemüveges jómegjelenésű s halkan hozzátette, ama bizonyos professzor asszisztense.

Most sem tudtak róla többet. — Kínos, hogy Márta még nincs itt, — idegeskedett Vera asszony, amikor a hosszú lépésű fiatalembert a terrazonra vezető kerti úton közeledni látta. — Mit kezdjek vele?

A férjek közé, akik a terrazon mögötti hallban hűsöltek-hevültek kártyaszó mellett, épp olyan lehetetlen volt bedugni az újonnan jött vendéget, mint maguk közé. A fiatal férjek sem tudtak róla többet, mint azt, hogy Palotay, X professzor úr asszisztense.

— Mulattatni fogjuk, — jelentette ki vidáman az egyik fiatalasszony, — miután ő ügye ünni fog bennünket.

— Mártát pedig agyonütjük, — sugta oda elhatározását Vera s elindult háziasszonyi mosolyával a „meghívott hivatlan” fogadására.

Palotay leült közéjük. Annyi embert vett tudomásul, amennyit éppen látott. Hallotta ugyan kártyacatóból kiszűrődő férfihangokat, de eszégtében sem volt a hölgyek helyzetén segíteni. Nem ment be kibicelni.

Az asszonyok, szerencsétlenségükre, igennel és nemmel megválaszolható kérdésekkel kedveskedtek az új vendégnek s nem is kaptak más feleletet.

A halkszavú vidáman vizsgálta a tavaszba lendült fákat: „Igen... Nem.”

Az egyik asszony már-már odaszólt, hogy a gombjait is számolja hozzá. Amikor végül is nagyon gyöttrődtek, akkor fordult feléjük: — Márta eljön?

Nem lehetett megérteni, csupán fölényskedés nélkül és halkán, szelíd mosollyal kérdezte.

XII-ik PIUS pápa Üszentsége

magasztos, lélekemelő beszédel, amelyeket pápai legatusi minőségében az az eucharisztikus világtalálkozásra elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelik az

EUCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regela Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

Veszedelemes szélhámusokat tartóztattak le Felsőbányán

Szatmár. Saját tud. A felsőbányai rendőrség veszedelemes szélhámusokat tett ártalmatlanná. Erdély különböző városaiban a tekintélyes román és zsidó családokat két fiatalember látogatta meg. Az egyik orvosnak és tartalékos hadnagynak mondtotta magát, a másik szintén katonatisztként mutatkozott be. Azt állították, hogy Kárpátaljáról kellett menekülniük, ahol a cseh hadsereghez tartoztak. A zsidó családoknál egy pecsétes írást is felmutattak és azt állították, hogy a bucaresti zsidó kivándorlási irodától való. A felsőbányai rendőrség előtt gyanus volt az eset. A két fiatalembert leigazoltatták, majd előállították az országban. Itt az egyik Heller Lébnek, a másik Markovici Jankunak nevezte magát. Később a rendőrség megállapította, hogy Heller az igazi nevét mondta be, de Markoviciot Moskovic Gyulának hívják s talán sohasem jártak Kárpátalján. Moskovic például a szamosmegyei Sie községbe való. A szélhámus fiatalemberek bevallották, hogy több íratot hamisítottak, köztük a zsidó kivándorlási iroda levelét és bejárták Erdély nagy részét. A segélyként felvett pénzeket természetesen a saját céljaikra használták fel. A két szélhámus fiatalembert bekísérték a szatmári ügyészség fogházába.

Holott ebben a kérdésben benne volt, mennyire nem érdekli őt a terrazon vele foglalatalkodó hölgyek közül egyik sem.

Vera arca kipirult:

— Mondtam én magának, hogy itt lesz?

— Nem.

Vera a teáscsészékkel kezdett foglalatalkodni, a másik három fiatalasszony pedig egymásközött beszélgetett.

Igy a legjobb...

„Márta eljön?...” Az érdeklődés kizárólagosága valamennyiüket meglepte... Verának lenne igaza? Vallomásánál is több az ilyen férfikérdés.

Csak öt percig tartott a feszültség s újra szólt a kapucsenög. Márta száguldott végig a kerti úton, mindnyájan fellélegzettek.

— Minden finomból hagyatokat? — tör fel a terrazonra a magas karcsú lány s épp csak a kesztyűjét rántja le, máris nyúl a tortaszettek közé kézzel.

— Ez a legjobb? — Már nyelt is, mire körül néz: — Óh, óh, Palotay doktor!... Szóval rólam külön gondoskodtatok. Okosan! Kezdő férjeknél unalmasabbat elképzelni sem tudok. Hogy van Palotay?

Nagy lendületekkel, erőteljesen rázza meg a felényülő férfi kezét.

— Ha majd már értesültem, hogyan van, akkor azonkívül is, hogy maga a Palotay, mondjon még valamit magáról... Nekem!

Már a terrazon túlsó sarkában birkózik egy fekvőszékkel — kalapját Verának úgy kell elkapnia a levegőben —, ő pedig már rendelkezik:

— Van hely a maga asztalán, doktor? Akkor kérjen rá nekem egy teát s gurítsa ide mindenesetül magát is beleértve... Négy pikk, maga szerencsétlen! — kiabál be most a hallablakon, aztán gonoszkodó mosollyal visszafordul barátaihoz: — Hátha olyasféle lap van valamelyiknek a kezében és beugrik!

Négy darab „Á, kezét csókolom” felel bentről s Márta, mintha már egy órája itt volna.

Palotay engedelmesen hurcolkodik át a lány mellé s Márta mentetgeti:

A Balkánszövetség turisztikai bizottságának ülései

Bucurestiből jelentik: A Balkán-szövetség turisztikai bizottságainak ülései tovább folynak a propaganda alminisztérium Str. Wilson-utcai palotájában. A szombati ülésen, amelyet ugyancsak Vintila Parascu vezetett, a román turisztikai hivatal igazgatójának elnöksége alatt tartottak, a görög küldöttség arra vonatkozó javaslatát tárgyalták, hogy teremtsék meg a postai utazási bonok rendszerét, ami a Balkán-szövetség tagállamai között nagymértékben elősegítené a turisztikai forgalom fejlesztését. A kérdés megvitatása után a küldöttségek arra megállapodásra jutottak, hogy a balkán-szövetségi tagállamok jegybank-kormányzóinak összejövetele megkönnyítené a görög javaslat megvalósítását. Meg kell jegyezni, hogy a turisztikai bizottság ülésein a küldöttségek nem elégszenek meg egyszerű óhajok nyilvánításával, hanem konkrét megoldásokra törekednek, ami annak jele, hogy Eugen Titeanu alminiszternek a bizottság ünnepélyes megnyitói ülésén elmondott beszédében adott tanácsai elhatározó befolyással voltak a munkálatok menetére.

Feleségem hosszú hónapok óta gyomor- és epebántalmakban szenved

Tafrov Nicolae, Vinga községből írja a következőket:

„Feleségem, aki hosszú évek óta gyomor- és hélbántalmakban szenved, egy üveg Gastro-D. elhasználása után olyan feltűnő javulást mutat, hogy az egész községben feltűnést keltett ez a világhírű gyógyszer, szíveskedjenek még egy üveget küldeni...”

A világhírű amerikai Gastro-D. azért olyan népszerű és nélkülözhetetlen minden családban, mert 10—15 éves gyomor-, epe-, vese-, bél- és májbajok, ideges, makacs fejfájások esetében, rövid kúra után, (3—4 üveg) kitűnő eredményeket mutat fel.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett, Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— Lefoglalom. Ti úgyis ruhát varrtok egy darabig és megirtok néhány tortareceptet.
— Még akkor is gazság — nevet vissza Vera, de senki sem haragszik.

— Ót perc múlva már egy hang sem hallatszik el az asszonyokig, a terrasz túlsó sarkából. Márta belepirul.

— Nem tehetek róla — szól át hangosan. — Ugy euttag, hogy nem kiabálhatok veled. A kertész még azt hinné, hogy nagyot hall.

Vera erélyeskedik:
— Van egy negyedórátok, azalatt döntsétek el az összes vitás kérdéseket, különben közbélepek.

Az asszonyok folytatják a varrást, sütést, főzést, természetesen csak elméletben, — mert valamennyien teoretikusok ezeken a téreken — s közben érik őket a nap második meglepetése: Márta perceként át hallgat a Palotay perceként át — beszél.

— Ilyen még nem volt! — sugnak össze ők is. És a Márta arca!... Csak az arc felelget Palotaynak. Márta ajka alig egyszer-kétszer mozdul és csak arra várt, hogy igent, nemet lehet elolvasni róla.

Lili, a legfiatalabb bankigazgatóné, riadtan előre hajol, hogy a többi, asszony füle legfeljebb harminc centiméterre legyen a szájától:

— Te!... Ez szidja, — susog rémülten.

Vera beletörődő okossággal hagyja helyben:

— Nagyon!... csak ez az örült pofon ne üsse érte...

Szívó, mélyen reszketnek Márta nyugalmáért s látszólag gondtalan tereferéjükből, fojtott agzodalommal mered szemük a lány arcára.

Micsoda játék filmeskedik perceként át azon az arcon!... Haragos pirosság futkározik ide-oda, futól a szemgödörig. Márta világoskék szemé néha szinte fekete köddé borul, aztán hideg késséggel nyílik ki megint s dermesztően közönyös a belőle áradó tekintet. Elszántam, elutasítom közönyös.

— Nem tudom nézni. — kényszeríti még szűkebb, még zártabb körbe az ifiasszonyfejeket if-

jabb Doroghyné idegeessége. — El fogja paccolni!...

— Ugyan!
De azért Vera is gyötrődik és szeretne „sugni” Mártának.

Végre!...
A lány arcköze nagynehezen feloldódik. Minden vonása felvidül, kötekedése kész mosolyra enyhül és ezemtől-szembe fordul a suttagó férfi-val:

— Szidjon tovább!
Ezt meghallják s a hangban valami vonzó, finom alázatot. Csak a mosoly kész még a kötekedésre, a mosolygó nem.

— Szidom is!
Ezt is meg lehetett hallani, de aztán megint és sokáig semmit. A férfi tovább suttag. Márta arca kifárad. Szemét behunyja s feje hanyatt esik a heverőzések vásznán. Mosolya már nem is az arcán van, hanem vibráló szívárványá ivelődik feje körül, szétsugárzik egyetlen elfogadó, tudomásulvevő kifejezéssel a kertre, fákra, a kristálytiszta nyári égre.

Csodálkozó Margit — így hívták maguk között a negyedik sülődasszonyt — szinte fuldokló kapaszkodással fonódik Vera nyakába:

— Te!... Te, ezt a lányt megkérték itt... Nem valamire, hanem végleg. És ez hozzámegy ehhez a... ehhez az ismeretlenhez...

Margit asszony mindig csodálkozott. Már az elemiben is, amikor azt kérdezték tőle, mennyi három meg öt, csodálkozott az első hosszúságnán, csodálkozott, amikor a kezét megkérték, amikor férjhez ment: egész életét csodálkozásból építette fel és egész ügyesen.

Vera megnyugtatta:

— Mindnyájan ismeretlenhez mentünk férjhez. Te is, én is, Lili is. Mit tudtál az uradról?... Ismerted a nevét, családját, állását, jövedelmét, csak éppen az uradat nem ismerted. Amennyit tudtunk férjeinkről, annyit Márta is tud Palotayról. A többit a helyszínen...

Jó ég, csak nem könny gördül most le Márta

Szandalettek

Barna, beige, színben új modellek
Lei 295

Reklám árak!

Öpánkák

Minden színben
Lei 195

„SOLDURI” Cipőüzlet
Alexandri utca 6

Az új választások

Személyes választási agitáció helyett a nemzet egységes és egyöntetű programja

Bucurestiből jelentik: Az a hír, hogy Romániában új választásokat írtak ki, élénken foglalkoztatja a külföldi sajtót. Ez az érdeklődés tehát meghaladja az ország határait és főleg azoknak az újításoknak szól, amelyeket az új választási törvény tartalmaz.

A Rómában megjelenő *Tribuna* című napilap többek között a következőket írja:

Az új választások híre mindenütt jó benyomást keltett. A siker nem maradhat el, mivel a választótömegek már régen elfáradtak és kiismerték a kollektív társadalomra oly káros hatású demagóg politikai rendszerek hiányosságait.

Az új választási törvény új eszméket és módszereket vezet be. Az elkövetkezendő választások nyugodt légkörben fognak lefolyni, mivel felfüggesztették, illetve eltörölték a választási propagandabeszédeket, amelyeknek legtöbbször a választó polgárság áttatása volt a célja, mellőzik a személyes programot és ezt a nemzet egységes programjával helyettesítették. „Ime egy nagy eredmény” — írja a *Tribuna*. Még megjegyezni kívánjuk, hogy a választási

törvény megakadályozza az alaptalan kifogásokat és a régi időben igen gyakran előforduló zavarokat. Az állam minden polgára jól ismeri a választási listákba való beíratkozást és magának a szavazásnak módozatait.

Egy másik érdekes újítás, hogy az új törvény a legfőbb Semmitőszéket ruházta fel a választások érvényességének elismerésével. Ilyenformán biztosították, hogy a parlamentben csak olyan személyek képviselhetik a román népet, akik úgy törvényileg, mint erkölcsileg megérdemlik azt. Egészséges egyensúly jött létre a három államhatalom közreműködésével és biztosítékot nyújt a népnek ez a parlament.

Az új parlament testületi parlament lesz, amely az államvezetésében biztosítja a céhek közreműködését és mindazokét, akik ebben az országban dolgoznak.

Ezek a nagyjelentőségű újítások magyarázzák meg az új választási törvény iránt megnyilvánuló érdeklődést, ami úgy az ország, mint a külföldön tapasztalható.

arcán?... De az!... Most, most... Mintha a maguk életéért remegnének, olyan fülledt, leskelődő csöndben ülnek. Hosszú percre az egész terrasz néma, Márta feje végre megrebben. Ideges villantással ledobja arcáról a könnyet, de nem fordul el, ahogy a lányok szokták ilyenkor. Nyílt, szomorú mosollyal néz a férfi szemébe s bármennyire suttag, mégis hallani.

— Csacsi maga. Mit kezdene velem? Hiszen úgy szid, mint a bokrot...

— Remek! Jól csinálta! — liheg a felszabdult sóhajlás az asszonyokból. Gyors tereferéba kezdenek, hogy ne is halljanak többet. Egész lényüket megtagadó, önteláldozó tereferé ez. A lány tiltakozóan meg-megrázza fejét, de nevet hozzá. Ez is jó. Minden sikerül és a nyári délután, a kert is olyan szép, hogy talán az egész világon nincs most egyetlen diesszonáns színfolt vagy hang...

Márta ugrik fel váratlanul. Kacag és barátóni felé lép:

— Jaj, gyerekek!...

De Palotay még váratlanabban áll fel hirtelen mögötte:

— Márta!
Éles, szigorú kiáltás volt, amire valamennyien összeresztentek. Pillanatnyilag feszült csönd, aztán a férfi halk, de már nem fojtott hangon hajol a lány felé:

— Megmondhatja, de nem nevethet és nem tréfálkozhatik ezzel többé.

Márta ijedten áll vissza melléje:

— Nem, nem. Nem szabad haragudnia.

Arca most lett a legszebb. Alázkodás nélküli alázat, meghunyászkodás nélküli engedelmesség, hivalkodás nélküli öröm: minden volt azon az arcon, amit itt a terrazon vártak.

Később, mikor megint visszamegy a rácsoshoz a kertet nézegetni némán, Palotay utánamegy. Megnyugtató a kép: nem játszópajtás; férfi áll Márta hátamögött.

Riport

az új berlini kancellári palotáról

Az építőművészet cemeke Hitler Adolf új rezidenciája

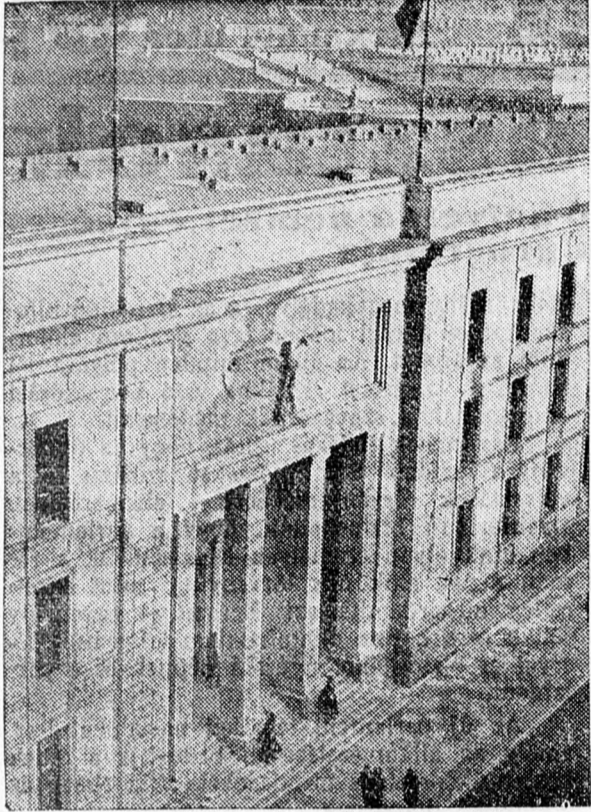
Berlin, május hó.

Az 1937-es őszi Mussolini-látogatás idején egy gigantikus arányú légitámadás és légoltalmi gyakorlat során robbantották be főfalait annak a régi háznak, ahol ma a kancellári palota áll.

Az 1938-as nyári Horthy-látogatás alatt már 5000 munkás serény keze nyomán nőni kezdtek a

nyílik, ellentétben az eddigi gyakorlattal, ahol tudottan a paloták főbejáróit mindig az utcáról tervezték meg. Szép és valahogy a régi átriumok csendjét hozza elénk az egymásra boruló fák koronája.

Ha a wilhelmsplatzi kapun lépünk be, egy 68 méter hosszú és 26 méter széles belső udvarra

A kancellári palota homlokzata

Őrség a palota bejáratánál

kolosszális falak és a magyar államférfiak 1939-es fogadása már a kész palota mesés szép termeiben folyt le.

Milyenek hát ezek a termek, amiről annyit beszélnek? Milyen az a palota, aminek párját hiába keresik a világháború óta épült épület-remek sorában?

Az a palota közel félkilométeres, 430 méter a frontja és ebbe nincsen beleszámítva a hozzá szervesen kapcsolódó Borsig-palota, ami stílusban és kivitelben pompásan simu! ifjabbik fivérének keleti szárnyához. Speer professzor, a Vezér építőmestere, akivel késő éjszakákon lázas teremtvágygal éli ki művészi álmait Hitler Adolf, illetve nézi a ceruzát, ami ideges futással vázolja fel a Kancellár parancsait. Mert az új német építőművészet a Führer parancsára és tervei szerint született. Az új építéstílus, aminek a kultúrtörténet nem adott még nevet az idők súlya alatt politikusá lett grafikus ösztönös nagyvonalúságát tükrözi vissza.

Alagyon Hitler megálmodta

A klasszikus alapokon álló új formát Hitler összekötötte nevével és korával. Ennek az új formának a kiteljesítője a kancellári palota. Óriási frontja három részre tagozódik. A középső traktus 20 teljes méterrel fekszik mélyebben, mint a két szárnya és teljes frontja 160 méter hosszú. A szinte térnek tűnő járdán nyugodtan felfejlődhet akár egy egész zászlóalj és még akkor is elégséges hely marad az utcai járkelőknek. A középső rész egy roppant arányú hallt — szintén 160 méter — foglal magában, amihez közvetlenül csatlakoznak az egyéb reprezentációs helyiségek sorai. Az új stílus nemes egyszerűsége, fenkölt arányaival megismétlődik a belső helyiségekben is. Fafaragás, márvány, faliszőnyegek, gazdagkultúrájú plasztikák és csodálatos festmények ékítik ezeket a magasságba vesző falakat. Külön látványosság a Führer rafináltan egyszerű hatalmas dolgozószobája, amit azonban mégis a legnagyobb fényűzéssel rendeztek be. Így ugyanis minden darab a német ipar csúcsteljesítménye és külön ajándéka a Vezérnek. A

9 méterig mozaikkal burkoltak.

A földszint termei 300 méterre nyúlnak el egymasmellett. A wilhelmstrassei oldalon még egy kupolaterem érdemel külön említést. Tizenhat méter magas, a legváltozatosabb osztrák márványféllel fedezve. A Rottropf egy sötétveres és a Kirchbruch egy világosszürke, karakterében testvérkö váltakozik itt mélységes harmóniában. A sötét alappa a veres márványt intarziászerűen rakták be. A hatás egyedülálló. A padló márványmozaikjának terve és a kupola festményei Kaspar professzor munkája.

A már előbb említett roppant méretű közp- terem 160, illetve 146 méter hosszú és 12 méter széles, falai stukkó-márvánnyal fedettek, később külön tervezett gobelinek fogják fedni a falait. Hatméteres ablakai több mint kétméteres fülkéket képeznek, egy-egy kis szoba mindegyik. Bronz és nemes faburkolat ejti ámulatba a látogatót.

Ahal a „Füherer” dalgozik

A terem mértani középpontjából nyílik a Vezér dolgozószobájának ajtaja. Amint belépünk, szemben egy 6 méter magas és két méter széles üvegajtó tűnik fel, ami a gránitoszlopos kerti feljáróra vezet. A központi fekvésű munkaszoba 27 méter hosszú és 14 egy félméter széles, magassága közel tíz méter. A faburkolatú falakat a sötétvörös Linbacher-márvány keretezi, míg a padló Ruhpoldinger-márvány, mindkettő Ausztria ajándéka.

A baloldali fal mellett áll a Führer íróasztala, ezzel szemben a márványkandalló, Klein professzor tervezte öntöttvas lapjával. A mennyezet palisander-fából van, más német nemesfaburkolatokkal. Az egyetlen hatalmas velencei konszol-tükör tetejét Schmid-Ehmen tanár fafaragású felségjelvénye koronázza. A vezéri dolgozószobából jobbra és balra az adjutánsok szobái nyílnak.

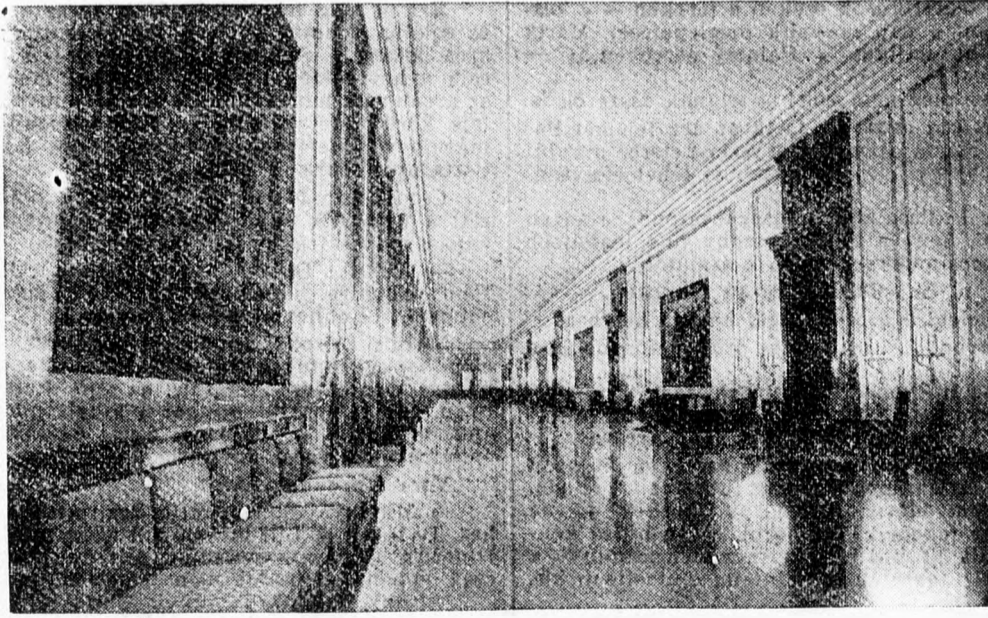
Egy cikk keretében képtelenség is az egész palotát ismertetni. Futólag még meg kell említenem a 19 méteres ülésterem remek faburkolatával, a Kancellár fogadótermét, ami 25 × 16 méteres és a legremekebb stucco-terem egyike. A mozaik-teremtől északra fekszik a nagyebédő, amely „csak” 5 méter magas, de ezzel szemben 48 méter hosszú és 11 széles. Ez szintén faburkolatú, éppen úgy, mint Cäsar Pinnau építész által tervezett társasági terem és szobák egész sora, amelyek szervesen kapcsolódnak az ebédülőhöz.

Széles lépcsőn megyünk az emeleti könyvtárba, ami 55 méteres hosszával már nem is kelt meglepetést. Kaspar professzor freskóit gyönyörűen dekorálják a falbaépített könyvespolcok. A könyvtár mellett van a modell-terem, ahol a III. Birodalom nagyépítkezéseinek gipszmodelljei vannak kiállítva.

A palota nyugati szárnya azután a munka szolgálatában áll. Itt vannak elhelyezve az összes irodák, így Böhler birodalmi vezető, Meisner miniszter és a katonai segédtszettek és munkatársaik, a protokolfőnök, a kancellárius stb. osztályai is.

A kancellária összes termeinek és szobáinak bútorait mind külön tervezték. A falakba 20 millió téglát és kőköveket építettek bele és a palota mechanikai berendezéséről külön könyvet lehetne írni.

Nagy vonásokban ez az új, 400 terem és szobát magába fogadó kancellári palota. Természetesen hűen megrajzolni lehetetlen. Látni kell! Miatán azonban itt naponta rendes, hivatalos élet folyik, idegennek, a nagyközönség számára, szinte hozzáférhetetlen és meg nem tekinthető. (V. V.)

A palota hatalmas előcsarnoka

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Felkészült a Székelyöld Cassulo András pápai nunci- us fogadtatására

Csiksomlyó. Saját tud. Lapunk tegnapi számá-
ban beszámoltunk arról, hogy Cassulo András
pápai nuncius, Márton Aron püspök meghívá-
sára részt vesz a csiksomlyói pünkösdi búcsún.
Ujabb jelentés szerint a nuncius csütörtökön, tit-
kára és dr Boga Alajos kanonok, egyházmegyei
előadó és dr Dávid László egyetemi hitvánok
kíséretében Arkoson meglátogatja báró Szent-
keresztly Béla. Pénteken délután érkezik a
nuncius Csikszerebrára, ahol a fiúnevelő intézet-
ben száll meg. Május 26-án és 27-én, pünkösdi első
és második napján Cassulo András pápai követ
jelen lesz a csiksomlyói búcsún, ahonnan Márton
Aron püspök kíséretében Gyergyóba utazik és
részt vesz a székely községek bérházi ünnepségein.
A Szentatya követének első székelyföldi látogatá-
sára bensőséges ünnepeléssel készülnek Gyergyó
katolikus hívei.

Uj egyháztanács Kézdivásárhelyen. Saját tud.
A római katolikus püspökség megerősítette a kéz-
divásárhelyi egyháztanács választását és az új
tanács folyó hó 21-én ünnepélyes keretek között
tette le az esküt. Az új egyháztanácsnak főgond-
nok: Tóth Balázs, gondnoka: Bándy István lett.

A JUGOSZLÁV KERESKEDELMi MINISZ-
TER PÁRIZSBAN. Belgrádból jelentik: Tomics
jugoszláv kereskedelmi és iparügyi miniszter kísé-
retével Párizsba érkezett.

Zürichi zárlat. Párizs 11.75 fél, London 20.77
fél, Newyork 44.75, Brüsszel 75.50, Milánó 23.35,
Amsterdam 238.50, Berlin 178.02 fél, Szófia 540,
Prága 15.25, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 325

UJ RENDELETTÖRVÉNY A KATONA-
TISZTEK HELYZETÉRŐL. Bucurestiből je-
lentik: Armand Calinescu miniszterelnök és
ideiglenes hadügyminiszter beterjesztette az
uralkodónak aláírás végett a rendeltörvényt,
amely módosítja a katonatisztek helyzetére vo-
natkozó törvény végrehajtási utasításának 1,
58, 60, 63, 72, 75, 77, 79, 80, 82, 84, 94. és 95-ik
szakaszát.

Halálozás. Temesvár. Saját tud. Az egyik
helybéli szanatoriumban negyvennyolc éves korá-
ban meghalt Duda Máriusz dr orczyfalvai kör-
orvos, Kalácsa-fürdő orvosa. Gyászolják felesé-
ge született Vuchetich Melinda, fia Jenő, a pia-
rista főgimnázium tanulója, édesanyja, valamint
nővére özvegy Ferch Vilmosné született
Stella. Csütörtökön délután temetik a helybéli
erzsébetvárosi temetőkaplomból, a gyászszertar-
tást Blédy Lajos piarista-tanár végzi.

DOKTORÁVATÁS. Kolozsvárról jelen-
tik: A napokban avatták jogi doktorrá a kolozs-
vári tudományegyetemen Sűdy Szabolcsot, dr
Sűdy Tibor szatmári ügyvéd, az ottani ma-
gyar társadalom egyik vezető alakjának fiát.
A fiatal jogi doktor személye nemcsak ismert,
de atyjának eredményes közéleti szereplése ré-
zén kedvelt és becsült is Szatmáron. Dr. Sűdy
Szabolcs, mint értesülünk, most, hogy a
doktorátust megszerezte, Szatmáron atya iro-
dájában folytat ügyvédi gyakorlatot. Bizonyos,
hogy a város társadalmi örömmel fogadja az
új fiatal ügyvédet s teljes mértékben előlegezi
számára azt a bizalmat, amelyet id. dr. Sűdy
Tibor évtizedeken át önzetlen és sikeres műkö-
désével nem csak maga, de családja számára
is minden téren kiérdemelt.

Martzy Mihály tanár, a kereskedelmi kamara
időközi bizottságának tagja. Temesvár. Saját tud.
Jelentettük, hogy a Nemzeti Ujjászületési Arcvo-
nal magyar tagozata szenatorságra többek közt
Martzy Mihály tanárt, a Katolikus Népszövet-
ség temesvári egyházmegyei elnökét jelölte.
Martzy Mihály, aki általános tisztelőnek és köz-
megbecsülésnek örvend, a magyarság bányászi
szenatorjelöltje. Az Arcvonalt magyar tagozatának
bányászi csoportvezetőségéhez mindjárt akkor, mi-
kor Martzy Mihály jelöltetéséről érkezett hír,
együttal az az értesítés is jött, hogy Martzy Mi-
hályt azonnal kinevezik a temesvári kereskedel-
mi- és iparkamara időközi bizottságába, hogy így
az ipari és kereskedelmi csoportban szenátusi
választó és egyúttal választható legyen. Martzy
tanár ugyanis kereskedelmi téren is tevékenyke-
dik, a „Missio” ismert kegytárgykereskedés ve-
zetője és egyúttal vezetőségi tagja a helybéli
Kereskedők Egyletének is. A nemzetgazdasági mi-
nisztiumtól most a temesvári kereskedelmi ka-
marához megy is érkezett Martzy Mihály kama-
rai időközi bizottsági tagsági kinevezése és
Martzy kedden Poparlan Alexandru törvényszéki
főelnök kezéhez már le is tette a hivatali esküt.

NAGY LELKESEDÉSSEL ÜNNEPELTE
SZABÓ DEZSŐT A MAGYAR IRÓTÁRSADALOM
ÉS A KÖZÖNSÉG. Budapestről jelentik: Kedden
este folyt le a Városi Színházban Szabó Dezső
húszéves írói jubileuma, abból az alkalomból, hogy
az író most töltötte be a hatvanadik életévét. A
Városi Színházban kétezeröttszáz főnyi közönség
tombolva ünnepelte a jubiláló író. Az ünnepsé-
gen a magyar író-társadalom és írógárda elitje
teljes számban részt vett, de kivették részüket az
ünnepségből az egyetemisták, apró diákok és munká-
sok is. Szabó Dezső világos szürke ruhában ál-
lott a rivalda fényében, és — saját bevallása sze-
rint életében először — rögtönzött beszédben kö-
szönte meg az ünnepelt.

A törvényszék megvizsgálja, illetékes-e a te-
mesvári munkakamara per lefolytatására. Te-
mesvár. Saját tud. A munkakamara volt időközi
bizottságának tagjai ellen folyamatban lévő bűn-
vádi pör tárgyalását újra kitűzték. A vádlottak
előző napon jelentkeztek, úgy hogy letartóztatás-
ban kerültek kedden a bíróság elé. A védelem is-
mét különböző pergatól kifogást emelt, végül ma-
ga a bíróság vetette fel a kérdést, vajjon illeté-
kes-e egyáltalán ennek a pernek a letartóztatá-
sára. A védők erre tiltakoztak a vádlottak letartó-
ztatása ellen s a bíróság elrendelte szabadlábrahe-
lyezésüket. A főtárgyalást szombatra halasztot-
ták. Addigra a bíróság elsősorban afölött dönt,
vajjon illetékes-e a tárgyalás levezetésére vagy
sem.

NÉHA NEM BAJ, HA A SUSZTER NEM
MARAD A KAPTAFÁNÁL. Belgrádból jelen-
tik: Egy szerajevói cipésmester másodszor is
jeltalálta a puskaport. Talmánnyával szakem-
berek is kísérleteztek és megállapították, hogy
a suszter puskapora sokkal olcsóbban állítható
elő, mint az eddig használt löpor. Az új löpor-
gyártást most a hadsereg szakértői vizsgálják
felül és ha megfelelőnek találják, rövidesen ezt
az eljárás alkalmazzák a délszláv hadsereg
puskapor-szükségletének előállításánál. A fel-
találó cipésmester különben már hosszabb
ideje munkanélkül volt és határozatlan elő-
nyére vált, hogy nem maradt a kaptafánál.

Hová tűnt el 28 magyarországi zsidó kiván-
dorló? Kairóból jelentik: Az egyiptomi politikai
és városi rendőrség eredménytelenül keres 28
magyarországi zsidó kivándorlót, akik három hét-
tel ezelőtt partra szálltak Port Saidban és más-
nap kellett volna ismét a hajóra szállniok, de
nyomtanuln elűntek és azóta semmit sem lehe-
tett róluk hallani. Azt hiszik, hogy az eltűnt
zsidók Palesztinába lopóztak be.

A németalföldi posta új bélyegein nevezetesebb
művészek, írók, tudósok arcképsorozatát hozza.
Az itt közölt bélyegek közül a 2 1/2 centesen
Anton Mauve festőművész, az 1 1/2 centesen Ni-
colas Bees író arcképe látható.

Kállay Miklós: Báthory István

Balanyi György bevezető
tanulmányával, térképpel,
műmellékletekkel. — Ara
füzve 247 Lei, kötve 342 Lei.

Báthory István életének megoldá-
sára csak Kállay Miklós vállalkoz-
hatott, ki Jókaira emlékeztető gaz-
dag aradású fantáziájával hiány-
talanul átéli Báthory gazdag és
szövevényes életének minden meg-
lepő, új fordulatát. Olyan történel-
mi film perreg le előttünk, melynek
minden jelenete új értékkel és fel-
ismeréssel gazdagítja a mai nem-
zedék életét.
Dante kiadás.

MEGHALT SZACSVAI KÁROLY, A
BUDAPESTI NEMZETI SZÍNHÁZ ÖRÖKÖS
TAGJA. Budapestről jelentik: Szacsvai Károly,
a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja,
keddre virradó éjjel 85 éves korában meghalt.
Szacsvai egyike volt a legkiválóbb Shakespeares-
színészeknek. 1884 óta volt tagja a Magyar
Nemzeti Színháznak. 1913 szeptember 29-én a
Lear király-ban búcsúzott el a közönségtől.

Szegény gyermekek ruházott fel a kézdívá-
sárhelyi Leány Kongregáció. Saját tud. Az első
aldozáshoz járuló kis iskolásokat szentmise után
szeretettellegelivel vendégelte meg a Leány Kon-
gregáció, melynek áldozatos munkája révén négy
gyermek tetőtől-talpig új ruhába öltöztetve vehe-
tett részt ezen a lélekemelő ünnepen. Terv sze-
rint rövid időn belül tizennyeg iskolás gyermek
kap még ruhát és cipőt a kongregációtól.

MERÉNYLETET TERVEZTEK A LONDONI
BRITISH MUZEUM ELLEN. Londonból jelentik:
A londoni rendőrségnek névtelen levélben bejelen-
tették, hogy a British Múzeum ellen merénylet
készül. Az épületet ezért éjjel-nappal rendőrség
őrzi. A múzeum címére érkező csomagokat is el-
lenőrzik.

DRÁMA A TENGEREN. Santandérből jelen-
tik: A santanderi kikötőbe visszatérőben egy ha-
lászahajó a nagy viharban negyvenkilenc főnyi sze-
mélyzetével elsüllyedt. A segítségére siető hajó
tíz főnyi személyzetével szintén a habokba veszett.
A viharzó tenger áldozataivá vált tengerészek
száma ezzel ötvenkilencre emelkedett.

Egyházzenei hangverseny. A nagyváradai Köz-
ponti Katolikus Legényegylet kebelében működő
Liszt Ferenc ének és zenekar férfi és vegyeskara
1939 június 4-én, vasárnap délután 5 órakor az
classzi plébánia-templomban (Barátok temploma)
egyházzenei hangversenyt rendez. Bemutatásra
kerül a Vatikáni Graduale 8. sz. gregorián korá-
lis miséje a Missa de Angelis. (Angyalok miséje).
Vezényel András Ede zenetanár, országos kar-
nagy. Orgonán kísér Lehoczky József, az olasz
plébánia orgonistája.

SZOBALÁNYBÓL VILÁGBAJNOK. Lon-
donból jelentik: Az angol női allétkia legújabb
reménye Bidwell Irén 18 éves decastré szoba-
lány, aki két év óta allétkial szabad óráiban és
első díjat nyert minden versenyen, amelyen
indult. Kijelentette, hogy főambíciója a női
magasugró-világbajnokság elnyerése és való-
színűleg indulni fog a legközelebbi olimpiai
versenyen.

KIGYULLADT A VIZ OLAJOS FELSZINE
ÉS ELÉGTT A MOTORCSÓNAK. Temesvár. Sa-
ját tud. A városi strandfürdő tőszomszédságában
kigyulladt a Bega olajos felszine és ennek követ-
keztében leégett a város motorcsónakja. A város
ugyanis, hogy a részére szállító homokszedők mun-
káját megkönnyítse, motorcsónakot vásárolt. Ezzel
vontatták a homokszedők tíz-tizenöt kilométer-
nyire bárkáikat, nehogy a vontatással sok időt ve-
szítsenek. A motorcsónakot most vették javítás
alá. Munka közben az egyik munkás cigarettára
gyújtott és az égő gyufát a Bega-ba dobta. A csó-
nak közvetlen közelében a javítási munkálatokból
kifolyólag, a víz felszine olajos és benzines volt
és rögtön kigyulladt. Pillanatok alatt lángborult
a motorcsónak, a parti bevágás fölé épített deszka-
garázs és a partonálló két benzintartály dugója is
kirepült, úgyhogy az így kifolyó százötven liter
benzin még csak élesztette a tüzet. Amikor a csó-
nak elégett, motorja elsüllyedt. A város kára öt-
venezer lei.

* Ha belei el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes „Fercnc József” keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Századik születésnapján 337 leszármazottja ünnepelte. Newyorkból jelentik: Gonzalesben Mary Jane Skinner századik születésnapját kerti ünnepélyvel ülte meg, amelyen kétezer vendég vett részt, köztük az ünnepeltnek 337 leszármazottja, még pedig 8 gyermeke, 53 unokája, 211 dédunokája és 65 ükunokája. A jubiláns legidősebb gyermeke, a 78 éves Keith Sándorné, 10 gyermeke és számos unokája kíséretében jelent meg.

HAMIS ÖTVEN LEIESEKET GYÁRTOTT A VÁSÁROS. Arad. Sajtó tud. Secosan Valeriu vásári árust pénzhamisítás miatt vizsgálati fogságba helyezték. A vád szerint Detán, egy heti vásár alkalmával hamis ötven leieseket hozott forgalomba. Kezdetben nem akarta bevallani, hogy bűntársai is voltak, azonban most részletes vallomást tett: vallomása szerint a hamis 50 leies ércpénzeket Aradon Oituz utca 128 szám alatt hamisította és a hamisításról tudott *Tulburu Aurel* és menyasszonya *Szell Mária* is, akik Aradon, Temesváron, Nagyváradon és Kisjenőn a vásárok alkalmával segédkeztek a hamis pénz forgalombahozatalával.

Államellenes tevékenység miatt kényszerlakhelyet jelöltek ki Manolescu Strunga és Sangeorgiu tanár részére. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial legutóbbi száma belügyminiszteri rendeletet közöl, amely szerint államellenes tevékenység miatt öt személy részére kényszerlakhelyet jelöltek ki. Az első három személyt, akiknek nevét nem közli a hivatalos lap, egyévi kényszerlakhelyre, a másik két személyt, Manolescu Strunga volt minisztert és Sangeorgeanu egyetemi tanárt félévi kényszerlakhelyre kötelezték. Ugyanez a rendelkezés meghosszabbította ötvenhárom személy kényszerlakhelyen való tartózkodását.

NAGYVÁRADI BIKIKLITOLVAJT FOCTAK EL ARADON. Arad. Sajtó tud. Az elmúlt éjszakai razzia során letartóztatták *Kis József* nagyváradai illetőségű munkanélkülit, aki elfogása után beismerete, hogy eddig 14 kerékpárt lopott el Aradon. Megindították ellene a bűnvádi eljárást.

A szegényház legújabb lakója az egykor dús-gazdag alapító. Londonból jelentik: Vinburg (Orange szabadállam) szegényházának egyik legújabb lakója maga az alapító Henry Stuart volt szenátor, valaha Orange egyik leggazdagabb földbirtokosa. Marquard melletti gyönyörű kastélya a tartomány egyik látványossága volt. Szerencsétlen ültetmenet és a világgazdasági válság vitte el vagyonát s végül hosszas megengeskedés olyan nyomorba döntötte, hogy közjótékonyaságra szorult.

ÁLDÓZATOT KÖVETELT A DUM-DUM GÖLYÖ. Déva. Sajtó tud. *Farkas János* csernakereszturi 24 éves fiatalember ezeltől egy héttel a mezőn egy roszdás töltény-hüvelyt talált és a zsebébe tette. A napokban a fiatalember kiment a mezőre s a töltényt egy kőre helyezve ütögetni kezdte. Az ötödik ütésnél a töltény hatalmas detonációval felrobbant s a dum-dum gölyő a fiatalember balkezét többől leszakította s az élettelen kezét arcába vágta, úgy, hogy azzal arcát is megsebesítette. Azonnal a dévai kórházba szállították, ahol első segélyben részesítették. A vizyáztalan fiatalembernek bal karját amputálni kellett és teljes gyógyulása hosszú heteket vesz igénybe.

Hatalmas tűz pusztított a csepeli petroleum-kikötőben. Budapestről jelentik: A csepeli petroleum-kikötőben kedden délután tűz támadt a Shell kőolajfinomító telepén. A tűz teljesen elpusztította a raktárépületet. A szerencsétlenségnek öt sebesültje van. Budapest teljes tűzoltóságára kivonult, hogy a veszedelemes tüzet elfojtsa és ez kétórás kemény küzdelem után sikerült is. Félő volt, hogy a tűz átharapódzik a közeli petroleumfinomítóra és raktárakra s ekkor az egész kikötő menthetetlen lett volna. A nyomozás megállapította, hogy a tüzet egy még ismeretlen gépkocsivezető gondatlansága okozta. Az illető az egyik benzines hordóból megtöltötte öngyújtóját és valószínű, önkéntelen mozdulattal kipróbálta, hogy gyújt-e. Abban a pillanatban felcsapott a hatalmas láng. A közelben dolgozó munkások látták, hogy az ismeretlen lélekszakadva rohan egy tsherautó felé és azzal elszárguldozott. A rendőrség megindította a nyomozást a gépkocsivezető kézrekerítésére.

NÉMETORSZÁG—IRORSZÁG 1:1 (1:0). Brémából jelentik: Brémában folyt le kedden a német-ír mérkőzés 1:1 (1:0) eredménnyel. Az ír csapat magas színvonalú és célratörő játékot mutatott. Dunn jobbösszekötő sérülése folytán az írek a mérkőzés első felidejének második felében csak tíz emberrel játszottak.

A légvédelmi oktatások időrendje. Lapunk tegnapki számában közöltük, hogy a légi zóna parancsnoksága Nagyvárad és a megye részére légvédelmi oktató kurzusokat rendez május 27. és 28-án. A kurzusokkal kapcsolatban itt közöljük olvasóinkkal, hogy azok az első nap délelőtt is folynak. Az oktatások időpontjai tehát: május 27-én délelőtt 8-tól 12-ig és délután fél 4-től fél 8-ig, valamint 28-án délelőtt 8-tól 12-ig.

INGYENES MÉHÉSZETI TANFOLYAM. Kolozsvárról jelentik: Az EME szokásos méhészeti tanfolyamát a folyó évben június 3-tól 12-ig rendezi meg. A 10 napos tanfolyam teljesen ingyenes, csupán a jelentkezésnél 100 lei beíratási díj fizetendő az Erdélyrészi Méhész Egyesület pénztárába. Cluj. Str. Regală 16 szám. A részvételi szándék legalább 5 nappal a tanfolyam kezdete előtt bejelentendő. A tanfolyamon bárki részt vehet, korra való tekintet nélkül. A 10 napos tanfolyam befejezésével a hallgatók vizsgáznak és bizonyítványt kapnak.

Rablógyilkos fegyenceket ájulásig rémített a film. Ottawából jelentik: A kanadai Guelph város fegyházában bemutatták a Frankenstein című háborzongató filmet. A fegyenceközönség közül hatan eláultak a borzalmas látvány hatása alatt. Mind a hat „gyengeidegzetű” fegyenc életfogytiglani fegyházra ítélt rablógyilkos volt.

SÁSKAVESZEDELEM KALIFORNIABAN. Newyorkból jelentik: A kaliforniai *Coalinga* kerületet az egyiptomi tíz csapásra emlékeztető sáskajárás pusztítja. A több négyzetkilométer területű sűrű sáskafelhő elsötétítette a napot és 20.000 acre termőföldet órák alatt kopár pusztasággá változtatott. A washingtoni földművelésügyi minisztérium több tonna mérget küldött a sáskák elpusztítására.

Veszethutya és veszettmacska garázdálkodott Kézdivásárhelyen. Sajtó tud. Zsidó Mihály kézdivásárhelyi szijgyártó mester udvarán megvesztett a házóró kutyája és láncát elezakitva a házbellek közül négy személyt és egy tehenet ösztört. A kutyát elpusztították és agyát felküldték a kolozsvári Pasteur-intézetbe, ahonnan sürgős értesítés jött, hogy a sebesülteket azonnal küldjék gyógykezelés alá. A fertőzött kutyája azonban időközben nagyon megnövekedett, mert a város külső területén lakó cigányok kiásták a veszett-kutyát által megmárt és elpusztított tehenet és a husát elfogyasztották. Így tízenegy cigányt kellett a hatóság ösztörtfogásán s valamennyiüket Brassóba, az ujonnan létesített Pasteur-intézetbe küldötték. Ugyancsak Brassóba küldtek gyógykezelésre két leánykát, akiket veszett macska karmolt össze.

CARUSO ÉS SALJAPIN AZ AMERIKAI RENDŐRÖK KÖZÖTT. Newyorkból jelentik: *Rockford* (Illinois állam) város rendőrségének húsz tagja rendőri énekkart óhajtván alakítani, énekkartakat vett a helybeli zenekolban. Minnyárt az első énekpróba két kivételes rendőri hangtünemény: egy jövőendő *Caruso* és egy reménybeli *Saljapin* felfedezéséhez vezetett.

A nagyváradai Állatvédő Egyesület rendeztette a május 25-én délután 6-8 óra között lesz. Kéri, hogy a tagok, mint az érdeklődők szíves megjelenését.

TURISZTIKA

Tizenöt napos tanulmányi kirándulást rendez Erdélybe és Olteniába a „Sasok” természetjáró egyesület

A Sasok nagyváradai természetjáró egyesülete, mely a múltban is annyi nagyszerű kirándulást rendezett, ez év július 16-30. napjain tizenöt napos tanulmányi kirándulást szervez Erdély és Oltenia legegzebb vidékeire.

A tanulmányi kirándulás utiránya a következő:

Nagyvárad, Belényes, Nagyhalmagy, Körösbánya, Brád, Déva, Vajdahunyad, Hátszeg, Petrozsény, Vulkán, Lupény, Bumbesti, Targu Jiu, Tismana, Brosteni, Turnu-Severin, Vaskapu, Orsova, Ada-Kaleh, Herkulesfürdő, Teregova, Karánshebes, Várhegy, Hátszeg, Piski, Szászváros, Gyulafehérvár, Tóvis, Nagyenyed, Marosujvár, Branyicska, Torockó, Borév, Aranyosbánya, Scárisoara, Topánfalva, Verecpatak, Abrudbánya, Brád, Körösbánya, Alváca, Nagyhalmagy, Belényes, Nagyvárad.

Az egyesület által kiadott tájékoztató szerint az egyesület turaszakosztályának vezetősége — élén Kovács József református egyházkerületi pénzügyi tanácsos szakosztályi igazgatóval, Radványi-Román Károly grafikus-művész, szakosztály-vezetővel, Mokos Kálmán kelmefestő-gyáros, Morvay Árpád városi adóhivatali főnök, Tripsó Sándor nyug. törvényszéki elnök, Mocsáry Sándor írógép-kerekedő — mindent elkövet, hogy a kirándulás résztvevői a legjobban érezzék magukat és onnan a legkellemesebb emlékekkel térjenek haza otthonukba. A vezetők országosan is elismert, több évtizedes turavezetői gyakorlata, terep- és személyi ismeretei, figyelmes, előzékeny modora a legteljesebb biztosítékot nyújtja, hogy a kiránduláshoz fűzött várakozásnak — a lehetőség szerint — az egyesület eleget fog tenni és ez a kirándulás sem fog az előző évek mögött maradni.

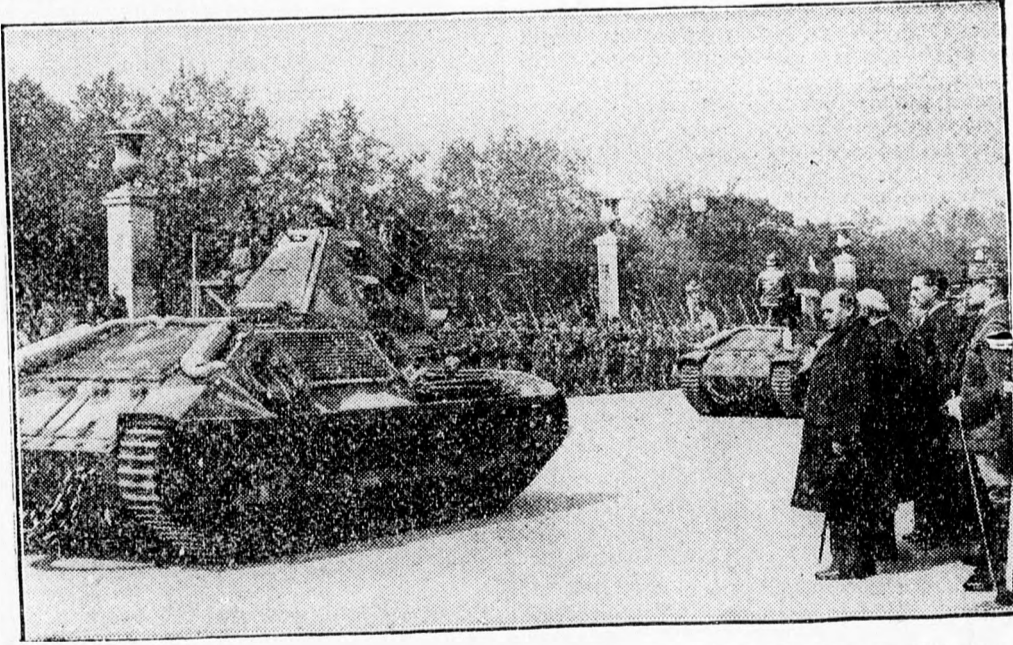
A részletes prospektus most van feldolgozás alatt; az adatok teljes beérkezése után azonnal kinyomtatjuk és az érdeklődők részére megküldjük.

A kirándulást kényelmes, ruganyos túlésekkal ellátott teherautóval járják végig — a közben magteendő gyalogturának kívül minyeg 1300 km. utvonalon.

Részvételi-díj tagoknak — előreláthatólag — 1900 lei lesz, mely összegben bennfoglaltak az autóköltség, az szokásos turista-szállás és a látványosságoknál fizetendő belépő-díjak költsége is. Indulás Nagyváradról 1939. évi július hó 16-án reggel 6 órakor.

Jelentkezéseket máris előjegy az Sasok egyesületi irodája és a Mocsáry írógépüzlet.

A Sasok-Vulturii Turista Egyesülete május hó 23-án és 29-én hagyományos torockói kirándulását megrendezi. Utközben felkeresi a Gyurgyúrat, a torockószentgyörgyi várat és a tordai hasadékat. Visszatérőben ünnep másodnapján pár órát Kolozsváron töltenek. Indulás 28-án reggel 4 órakor, visszaérkezés 29-én éjfélkor. Részvételi díj tagoknak 250 lei, vendégeknek 280 lei. Jelentkezni az egyesület helyiségében (Str. dr. Lazar Aurél 14), Mocsáry írógépüzletnél (Bul. Regele Ferdinand) és Gyenge István ékszerésznél (Str. Alexandri).

Jean d'Arenak, az Orleánsi szűznek emlékűnnepén nagy katonai díszszemlét tartottak Párizsban. Ezen a képen a páncélkocsi láthatók, amint elvonulnak Lebrun elnök előtt.

LEGUJABB

Mary angol anyakirályné gépkocsi-balesete

Londonból jelentik: Mary anyakirálynét kedden délután London közelében kisebb gépkocsi-szerencsétlenség érte. A királyi gépkocsi egy utcakereszteződésnél tehérgépkocsival ütközött össze. Az anyakirályné könnyebb sérüléseket szenvedett. Szerda reggeli jelentés szerint Mary királyné az éjszakát elég nyugodtan töltötte el. A beteg anyakirályné utasítást adott, hogy VI. György királynak megnyugtató táviratot küldjenek Kanadába. A királyné palotáját valósággal elárasztják az érdeklődő, szerencsés felgyógyulást kívánó táviratok és üze-

netek az ország minden részéből. A windsori herceg Dél-Franciaországból távbeszélőn hívta fel a királyné udvartartását és magával Mary királynéval sikerült beszélgetést folytatnia.

Mint utólag kiderült, súlyos szerencsétlenséget hárított el az udvari gépkocsivezető mellett helyet foglaló udvari lakáj, aki az összeütközés után azonnal kikapcsolta a felborult gépkocsi motorját és így elhárította a felrobbanás veszedelmét.

Mary anyakirályné egyébként pénteken ünnepli 72-ik születésnapját.

A termények értékesítésénél az állam segédkezet nyújt a földművelőknek

Ülést tartott a mezőgazdaság állandó tanácsa

Bucurestiből jelentik: Az állandó mezőgazdasági tanács Bucurestiben gyűlést tartott, amelyen a mezőgazdasággal kapcsolatban rendkívül fontos ügyeket tárgyaltak meg. A tanács ülésén Cornateanu Nicolae földművelésügyi miniszter elnökölt. Cornateanu miniszter beszédében kifejtette, hogy a mezőgazdasági kamarák új rendezéséről szóló törvény új tekintélyt biztosít ezeknek az intézményeknek, azonkívül egységes vezetés alá helyezi azt az intézményt, amelynek eddig éppen ez hiányzott. A első pont, amely a új irányt jellemzi, az, hogy a mezőgazdasági élet felveszi a közvetlen érintkezést a termelővel.

— Valóban — mondotta a miniszter — nálunk legjelentékenyebb tényező a termelő, a kis- és a nagytermelő, valamint a földművelő. Ha

csinték akarunk lenni, akkor megállapíthatjuk, hogy mindaddig ezeket tökéletesen elhanyagolták. A földet a jó Isten gondjaira bízták. Az embert, a földművelőt éppen úgy. Ha esett az eső, akkor meglettek a magtárak, ha nem esett, akkor következett a szegénység és nyomor. Az állam részéről a legkisebb közbelépést sem láthattuk.

— A mi kezdeményezésük az államot oda-árlítja a termelő mellé. Megkérdezi az állam a termelőt, hogy mire van szüksége, hogy megdolgozott földje megfelelő termést adjon. Ott áll majd az állam a termelő mellett anyagi segítséggel, utalgatásokkal, a magvak kiválasztásának megkönnyítésével. Az állam igyekszik segíteni a termények értékesítésében, mert ár nélkül, értékesítő mozgalom nélkül kárbavész a földművelő minden fáradozása.

Genfben elvi megegyezés jött létre az angol-francia-orosz szövetségre vonatkozólag

A francia közvetítő javaslatot úgy az angol, mint a szovjet megbízott elfogadhatónak mondotta. Az új egyezmény értelmében Moszkva maga is működésbe hozhatja a segélynyújtási rendszert

Párizsból jelentik: A francia sajtó genfi tudósítója szerint az angol-francia-szovjet tárgyalások elvileg megegyezéshez vezettek. Maisky és Halifax egyaránt magáévá tette a francia közvetítő javaslatot és a három nagyhatalom kölcsönös segélynyújtási egyezményének megkötése most már csak London állásfoglalásától függ. Párizsban az a vélemény uralkodik, hogy a német-olasz szövetség megkötése serkentő hatást gyakorolt a genfi tárgyalásokra és előmozdította a megegyezést. A sajtó utal arra, hogy a keleti védőfal kiépítésére irányuló erőfeszítések a Népszövetség keretein kívül zajlottak le és a genfi ülés hebizonyította, hogy a Népszövetség felesleges intézménnyé vált. A Matin szerint a genfi megbeszéléseknek új angol terv lesz az eredménye, melynek alapját a francia közvetítő javaslatok szolgáltatják. Ezt a tervet a moszkvai angol nagykövet valószínűleg csütörtökön terjeszti a szovjet kormány elé. Ha ehhez a tervhez Chamberlain hozzájárul, a hármass egyezmény megkötésére rövidesen sor kerül. Az Oeuvre szerint az új terv alapján a hatalmak szavatossága a balti államokra is kiterjed, ellenszolgáltatásul pedig Moszkvának köteleznie kell magát arra, hogy Belgium, Hollandia vagy Svájc megtámadása esetén szintén fegyveresen közbelép. Valószínű, hogy a Kreml nem támaszt ellenvetéseket a francia közvetítő javaslattal szemben. A Figaro szerint a

francia terv módot nyújt arra, hogy Moszkva az adott esetben maga hozza működésbe a segélynyújtási rendszert.

Lengyelország és Románia nem ellenzi az egyezményt, de nem is csatlakozik

Londonból jelentik: Az angol sajtó feltűnő egyöntetűséggel jósolja, hogy lord Halifax a szerda délutáni rendes minisztertanácson meghatározottabban formában a Szovjettel való megegyezés mellett foglal állást. A lapok genfi levelezőinek értesülése szerint a Bonnetval és Maiskyval folytatott megbeszélések a főbb nehézségek elhárítására vezettek. Lengyelország és Románia feladta ellenkezését és — a Times szerint — a német-olasz megegyezés meggyőzte Halifaxot, hogy a mai körülmények között nem szabad elszalasztani az alkalmat arra, hogy a Szovjetet szövetségesnek nyerjék meg. A Reuter szerint sem Lengyelország, sem Románia nem ellenzi tovább a javasolt hármass egyezményt, mindaddig, míg fel nem szólítják őket arra, hogy csatlakozzanak olyan egyezményhez, melyet Németország ellen irányulónak lehetne tekinteni.

Dániában a népszavazás elutasította az alkotmánymódosítás tervét

Koppenhágából jelentik: Az alkotmánymódosító törvényjavaslatot a keddi népszavazáson elutasították. Az alkotmánymódosításhoz szükséges 45 százalék helyett csak 44.4 százalék szavazat esett a törvényjavaslat mellett. Mindössze 12 ezer szavazat hiányzott ahhoz, hogy a módosítás keresztül vihető legyen.

Ujabb összetűzés Palesztinában az arabok és arabok között

Londonból jelentik: Jeruzsálemi jelentés szerint kedden Tulcare közelében összeütközés volt angol katonák és arabok között. Egy angol tiszt elesett, egy tiszt és két katona megsérült. Az arabok oldalán két ember vesztette életét.

VI. György király hazaérkezése után az angol kormány átalakul

Londonból jelentik: Több lap úgy értesül, hogy György király hazatérése után Chamberlain kormánya átalakítását javasolja az uralkodónak, a kormány felújítása és ifjú szaktekintélyek megnyerése céljából. Lehetséges, hogy néhány fiatalabb szaktekintélyt előbb államtitkároknak neveznek ki, hogy kormányzati tapasztalatokat szerezzenek, mielőtt miniszteri tárcát kapnának.

Amerika londoni nagykövete utasítást kapott, hogy Danzig ügyében békitőleg közbelépjen

Londonból jelentik: A Daily Express szerint Kenedy, Amerika londoni nagykövete utasítást kapott, hogy folytassa tovább a Roosevelttel által kezdeményezett békehadjáratot, ha a danzigi kérdés miatt a helyzet kiéleződik. A lap szerint a nagykövet az alkalmat várja, hogy ilyen értelmű nyilatkozatot tegyen.

A spanyolok megveszik az olasz önkéntesek összes hadfelszerelését

Párizsból jelentik: A Jour szerint a spanyol állam meg akarja vásárolni a különböző önkéntes hadtestek teljes hadfelszerelését. Hatszáz olasz bombavető és vadászpilóta megvásárlásáról van szó. Nápolyból hír szerint szerdán indul el Cadizba az a nyolc olasz hajó, mely hazaszállítja Spanyolországból az olasz önkénteseket.

Nyolc párt indul Budapesten az országos választásokra

Budapestről jelentik: Az ajánlások elbírálásával kialakult a végleges kép, hogy milyen pártok indulhatnak a választáson. Budapest északi és déli kerületeiben nyolc-nyolc párt indul és pedig: A Magyar Elet, a Rassay-párt, a szociáldemokrata párt, a Bornemissza-féle nemzeti reformpárt, a Zsitvay-féle keresztény nemzeti függetlenségi párt, a Salló-féle nemzeti front, a nyilas-párt és a független néppárt. A budai választókerületben nem indul a függetlenségi párt, de indul Friedrich pártja.

CRONIN

világhírű munkái:

Réztábla a kapualatt füzve 185 lel
kötve 238 "
Ezt látják a csillagok füzve 314 "
A kalapkirály I., II. kötve 324 "

DANTE KIADÁS

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT